

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет
імені Петра Могили

Кафедра обліку і аудиту

ТЮПАЛО ГАЛИНА ВОЛОДИМИРІВНА

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ
ТА АНАЛІЗУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

АВТОРЕФЕРАТ

дипломної роботи на здобуття
ступеня вищої освіти магістр
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит
підприємницької діяльності»

Науковий керівник:
канд. екон. наук, доц. б.в.з. Руденко Н.О.

Рецензент:
канд. екон. наук, доц. Міцкевич Н.В.

Миколаїв 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Підприємству для свого функціонування необхідні ресурси, а саме основні засоби. Здебільшого це відноситься до виробничих галузей господарства. У своїй діяльності підприємства, які займаються господарською діяльністю використовують ті засоби праці, які велику кількість раз використовуються при виробничому процесу та мають змогу до збереження початкового зовнішнього вигляду протягом певного проміжку часу, мають знос та на собівартість продукції перекладають свою вартість, протягом їх строку служби за встановленими нормами.

Крім основного впливу в виробничому процесі, основні засоби утворюють досить значну частину собівартості продукту (здебільшого це залежить від сфери діяльності підприємства). Тому основні засоби займають вагоме місце на підприємстві і ця тема залишається завжди актуальною. Досконала та правильна організація обліку основних засобів сприяє ефективному використанню машин, обладнання, виробничих площ та інших засобів праці, саме всі ці складові утворюють виробничо-технічну базу і визначають виробничу мету господарства. За характером проблем відображення в бухгалтерській звітності виникають різні групи у процесі поділу за якими класифікуються основні засоби підприємства та вибір методів їх амортизації.

Для функціонування, розвитку та здійснення відтворювальних процесів основних фондів зміст, а саме матеріально-речовий та економічний мають велике значення для будь-якого виробництва. Саме сукупність наявних виробничих фондів становить найбільшу за питомою вагою частину національного багатства країни. На різних етапах характер матеріально – технічної бази виробничої сфери визначається за допомогою основних фондів. Удосконалення та зростання засобів праці забезпечує безперервне підвищення продуктивності праці виробничого персоналу та технічної оснащеності.

Виходячи з вище сказаного, можна дійти до висновку, що саме основні засоби є тією рушійною силою, за допомогою якої підприємство починає функціонувати внаслідок чого в подальшому розширює свою діяльність та виходить на новий рівень ринку. Тому перед будь-яким підприємством найголовнішою проблемою постає ефективне використання основних засобів та чинники, що впливають на рівень використання основних фондів.

Велика кількість вчених як і вітчизняних, так і зарубіжних займалися цією проблемою, до них відносяться: С.М. Волинець, Л.В. Юрчишена, Н.І. Приходько, О.В. Доніч, К.О. Кандиба, О.М. Гайдаєнко, О.О. Швець [1], Є. В. Мних, В.В. Сопко, Ф.Ф. Бутинець [2], Т.А. Бурова [3], тощо.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження сутності основних засобів, організації їх обліку на підприємстві. Для того, щоб досягти поставлену мету потрібно вирішити ряд завдань:

– зрозуміти в чому полягає сутність та розглянути класифікацію основних засобів;

- визначити, яку роль займають основні засоби в господарській діяльності, дослідити облік основних засобів через нормативне та правове регулювання;
- з'ясувати особливості економічної характеристики діяльності підприємств ФГ «Органік Системс» та зрозуміти, як же відбувається документальне оформлення основних засобів;
- з'ясувати, які особливості процесу переоцінки та амортизації основних засобів на даному підприємстві;
- здійснити аналіз динаміки та структури основних (знайти коефіцієнти надходження, оновлення, вибуття та приросту основних засобів, здійснити аналіз руху основних фондів)
- здійснити аналіз ефективності використання основних засобів підприємства, а саме: показники фондівіддачі, фондомісткості та фондоозброєності, тощо;

– визначити напрямки підвищення ефективності використання основних засобів та напрямки удосконалення обліку на підприємстві ФГ «Органік Системс».

Об'єктом дипломної роботи є фінансово – господарські операції та система обліку фермерського господарства за 2016-2019 роки.

Предметом дипломної роботи є основні засоби, організація їх обліку підприємстві та фінансовий стан ФГ «Органік Системс».

Методи дослідження. Для виконання поставлених завдань та досягнення головної мети дипломної роботи були використані загальнонаукові методи (аналіз та синтез, порівняльний метод, та спостереження) та специфічні методи дослідження. Також використано в першому розділі історичний метод за допомогою, якого описано трактування думки різних вчених про основні засоби, розвиток та формування основних засобів. Має місце також і системне вивчення господарських процесів за допомогою оформлення операцій з ОЗ документальним способом. Графічним методом зображено результати дослідження.

Інформаційною базою дипломної роботи є наукові праці зарубіжних вчених, законодавчі акти, наукові праці вітчизняних вчених, які досліджували облік основних засобів, нормативно –правові документи підприємства. Практична частина дипломної роботи виконана за допомогою даних балансу Фермерського Господарства «Органік Системс».

Наукова новизна одержаних результатів полягає в удосконаленні та розширенні інформації щодо ведення та правильного відображення бухгалтерського обліку на підприємстві, розробці шляхів поліпшення ефективного використання об'єктів основних засобів. Для того, щоб досягти поставлених цілей та мати гарні результати по дослідженню даної організації, якій притаманна наукова новизна, полягає у наступному:

удосконалено:

- підходи до організаційного та методичного забезпечення обліку за допомогою технологічних процесів використання основних фондів підприємства;
- підходи до зменшення ризиків та зростання виробничих обсягів в процесі діяльності підприємства;

дістало подальший розвиток:

– застосування методів обліку та контролю основних засобів, в тому числі переоцінку та дооцінку об'єктів основних засобів.

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота містить вступ, три розділи, висновки і пропозиції, список використаних джерел і додатки. Основний зміст дипломної роботи викладено на 79 сторінках друкованого тексту. Робота містить 23 таблиці, 35 рисунків та додатки на 15 сторінках. Список використаних джерел нараховує 25 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення отриманих результатів.

У першому розділі «**Теоретичні основи бухгалтерського обліку та аналізу ефективності використання основних засобів організації**» розповідається про саму сутність основних засобів та яку роль вони відіграють в процесі виробництва. Також розглянуто та розкрито зарубіжними та вітчизняними вченими трактування основних засобів. Наприклад, А. Сміт вважав, що «наявність придбаних і корисних здібностей усіх жителів ...» є однією із складових основного капіталу, а Д. Рікардо вважав, що в основі поділу капіталу на основний та оборотний лежить строк використання цих частин капіталу.

Зарубіжна облікова практика основні засоби розглядає, як довгострокові активи. У Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» дається таке визначення активів: «активи – це ресурси, отримані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до збільшення економічних вигод у майбутньому».

Також в цьому розділі ми можемо побачити порівняльну характеристику основних засобів згідно з міжнародними та національними стандартами бухгалтерського обліку (це П(С)БО 7 та МСБО 16). Наприклад починаючи з визначення ці стандарти присвячені основним засобам, але поняття різні (табл.1), а в табл.2 наведено, які виділяють групи основних засобів за П(С)БО 7.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика поняття основних засобів

П(С)БО 7	МСБО 16
Відповідно до П(С)БО 7 основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва чи доставки товарів, надання послуг, здачі в оренду іншим особам чи для виконання адміністративних і соціально культурних функцій, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року»	Відповідно до МСБО 16 «основні засоби – це матеріальні активи, якими підприємство володіє з метою їх використання в процесі виробництва, постачання товарів, здійснення послуг, надання в оренду, або для цілей управління, й які, як передбачається, будуть використовуватися протягом більш одного звітного періоду»

Групи основних засобів згідно П(С)БО 7

№	Назва групи
1	земельні ділянки
2	капітальні витрати на поліпшення земель
3	будинки, споруди та передавальні пристрої
4	машини та обладнання
5	транспортні засоби
6	інструменти, прилади, інвентар (меблі)
7	робоча і продуктивна худоба
8	багаторічні насадження та інші основні засоби

Розглянуто класифікацію основних засобів, яка поділяється на три великі групи: за приналежністю (власні та орендовані), за використанням (діючі та недіючі) та за призначенням (виробничі та невиробничі). В Державному класифікаторі України «Класифікація основних засобів» використовується термін «основні фонди» та не включено до їх складу такі об'єкти як: малоцінні необоротні матеріальні активи, тимчасові (нетитульні) споруди, природні ресурси, предмети прокату. У ПКУ наведено трактування основних засобів як матеріальних активів.

Проаналізовано, які є методи нарахування амортизації та як відбувається інвентаризація основних засобів за різними групами та видами. Всього нараховується 7 основних методів: прямолінійний, метод зменшення залишкової вартості, метод прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний та виробничий, методи «50% :50%» та «100%». Розраховуючи амортизацію потрібно пам'ятати, що відповідно до п. 16 П(С)БО 7 не підлягають переоцінці МНМА і бібліотечні фонди, якщо амортизація їх вартості здійснюється за методами, викладеними в другому реченні п. 27 зазначеного П(С)БО 7 (нагадаємо, що у цьому реченні йдеться про два методи амортизації — метод «50 % ' 50 %» та метод «100 %»). Тому якщо МНМА та бібліотечні фонди амортизуються за цими методами, то у бухгалтерському обліку їх не дозволяється переоцінювати. В першому розділі розглянуто також, які існують види вартості та як відбувається переоцінка та оцінка основних засобів на підприємстві.

Для того, щоб знати, який стан основних засобів на підприємстві проводиться інвентаризація основних засобів. Адже вона дає нам інформацію про те, де знаходяться об'єкти основних засобів. Вона має форму №1, яка називається Інвентаризаційний опис основних засобів. За найменуванням відповідно до основних призначеннями об'єкта вносять до опису основні засоби. Якщо об'єкт був відновлений, реконструйований, розширений чи переобладнаний та змінилося основне його призначення, то йому номенклатурники присвоюють нову номенклатуру і до опису вже вносять під новим найменуванням, яке відповідає новому призначенню, виду основного засобу та з одиницею виміру.

Якщо інвентаризаційною комісією встановлено, що роботи, які мають характер, який відноситься до капітального не залежно чи це надбудова поверхів чи прибудова нових приміщень або часткова ліквідація будівель і споруд (тобто

поломка певних конструктивних елементів), які не відображені в бухгалтерському обліку, то потрібно за відповідними документами визначити або зменшення балансової вартості чи збільшення суми вартості об'єкта та доповнити опис про виробничі зміни. Для транспортного засобу, обладнання та машин до опису вносять відповідні записи індивідуально, вказуючи заводський інвентарний номер, організація та виробник, рік випуску, призначення, потужності, тощо. Цей опис робиться бухгалтером в будь-якій формі, головне, щоб опис містив вище сказані поняття та комісію, яка підтверджує написане.

На типовій інвентарній картці групового обліку обліковуються однакові предмети, що надійшли одночасно в декілька структурних підрозділів організації в інвентаризаційних описах наводиться по найменування із зазначенням численності цих предметів та їх вимір (мається на увазі одиниця виміру).

На момент інвентаризації основні засоби, які перебувають поза місцем знаходження організації (в далеких рейсах морські та річкові судна, залізничний рухомий склад, автомашини; відправлені в капітальний ремонт машини і обладнання та ін.), інвентаризуються до моменту тимчасового їх вибуття.

Кожного року відбувається інвентаризація по основним засобам, де перевіряється їх стан. Коли при перевірці знайдено об'єкт, який непридатний до користування або ж не підлягає відновленню інвентаризаційна комісія складає окремий опис разом з матеріально-відповідальною особою, яка відповідала за цей основний засіб, де вказує часу введення в експлуатацію та причина, яка призвела даний об'єкт до поломки. Також для правильного відображення обліку ведеться інвентаризація основних об'єктів, які були орендовані в холдингу компанії та знаходяться на відповідальному зберіганні (по договору зберігання). По цим об'єктам складається окремий інвентаризаційний опис в довільній формі в якому пишуть документи по яким була надана оренда тобто ті документи, які підтверджують прийняття та здачу цих об'єктів.

На основі проведення інвентаризації складаються порівняльні відомості де показуються фактичні дані та облікові дані по основним засобам. Після цього два примірника підписує комісія, членами, якої здебільшого є директор чи особа, яка виконує обов'язки директора, начальник охорони, бухгалтер та сама матеріально-відповідальна особа.

Другий розділ **«Організація та методика бухгалтерського обліку на підприємстві ФГ «Органік Системс»** присвячено вивченню організаційно-економічної характеристики підприємств, аналізу їх фінансового стану, структури та динаміки ефективного використання.

Основні відомості про підприємства наведено у табл. 3.

ФГ «Органік Системс» є однією з найбільших компаній на Україні та займає п'яте місце у світі по продажу томатної пасти. ФГ має печатки із своєю назвою, самостійний баланс, рахунки в установах банків, знаки для товарів та послуг, бланки, штампи та інші необхідні для здійснення своєї діяльності реквізити. ФГ здійснює оперативний та бухгалтерський облік результатів своєї роботи, веде статистичну звітність і надає її відповідним органам державного управління. Порядок ведення бухгалтерського обліку та статистичної звітності визначається відповідним законодавством України.

Загальні відомості ФГ «Органік Системс»

Заснування	ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «ОРГАНІК СІСТЕМС» було засновано 20 серпня 2010 року
Форма власності	Фермерське Господарство
Місцезнаходження	57263, Миколаївська обл., Вітовський район, село Шевченкове, вул. Дорожна, будинок 19
Мета створення	Господарство створено з метою перероблення та консервування фруктів і овочів, переробка томатів та її подальша реалізація
Платник ПДВ	ФГ є платником ПДВ з номер свідоцтва — 355210914207, станом на: 24.05.2019

Основною метою ФГ є отримання прибутку.

ФГ має такий предмет діяльності:

- виробництво, переробка і закупівля с/ г продукції (виращування овочевих, зернових, баштанних та масляних культур, садівництво, виноградарство тощо);
- переробка і реалізація виробленої та закупленої ФГ продукції;
- переробка с/г продуктів, промислове перероблення овочів та фруктів;
- виробництво плодоовочевих консервів;
- надання послуг у рослинництві;
- здавання в оренду с/г обладнання, машин, техніки, тракторів;
- оптова торгівля фруктами та овочами;
- ремонт тракторів та інших с/г машин та обладнання;
- організація виробництва переробці та утилізації промислових та побутових відходів, тощо;

Складений капітал ФГ утворюється за рахунок внесків від кожного із Членів ФГ. Розмір, склад та порядок внесення вкладів Членів ФГ та частка кожного із Членів ФГ у Складеному капіталі визначаються відповідно до Статті 15 Статуту. Всі вклади, що вносяться до Складеного капіталу відповідно до положень Статті 15 Статуту, переходять у власність ФГ і складають майно ФГ. Будь-який приріст майна ФГ, що настає внаслідок здійснення ФГ господарської діяльності, є власністю ФГ.

Вищим органом управління ФГ є Голова фермерського господарства, якій є одночасно представницьким органом ФГ. Голова ФГ є також виконавчим органом ФГ, якщо у штатному розкладі відсутня посада виконавчого директора. Голова керує всіма поточними справами ФГ.

Розглянуто документальне оформлення обліку основних засобів та облік надходження основних засобів на підприємство і встановлено те, що ФГ «Органік Системс» веде бухгалтерський облік із застосуванням автоматизації, для цього використовується спеціалізований бухгалтерський програмний продукт «1С Бухгалтерія. Управління виробничим підприємством для України, редакція 1.2.».

У ФГ на підставі первинних документів проводиться кожен запис за допомогою якого показується факт здійснення тієї чи іншої фінансової або господарської операції.

Первинні облікові документи повинні містити такі обов'язкові реквізити, які наведені в рис.1 згідно з Законом «Про бухгалтерський облік»

Рис.1. Обов'язкові реквізити первинних документів

Для обліку основних засобів в ФГ «Органік Системс» діють такі уніфіковані форми первинної облікової документації див табл.4

Таблиця 4

Первинні документи	
Форма ОЗ	Назва первинного документа
Форма ОЗ - 1	«Акт про прийом-передачу об'єкта основних засобів (крім будівлі, споруд) (якщо брати за приклад передачу з одного підрозділу до іншого це буде Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, при чому є 2 варіанти роздрукування: Форма ОЗ - 1 (бух. облік) та Форма ОЗ – 1 (упр. облік)»
Форма ОЗ - 2	«Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів»
Форма ОЗ - 3	«Акт на списання основних засобів»
Інвентаризація ОЗ:	
Форма ОЗ - 9	1. «ІНВЕНТАРНИЙ СПИСОК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ (за місцем їх знаходження, експлуатації)»
	2. Інвентаризаційний опис (Інв-1) (при недостатці складається

Фермерське Господарство використовує акт прийому - передачі об'єкта основних засобів (крім будівель, споруд) (форма № ОС-1), щоб показати, яка кількість та з якою номенклатурою надійшли основні засоби до Головного складу.

Коли поступили основні засоби на підприємство акт оформляється в одному примірнику на кожний об'єкт окремо. В ньому вказується первісна вартість, найменування, склад та матеріально-відповідальна особа, яка приймає в складі утвердженої комісії. Також на підприємстві можна використати загальний акт, який включає подібні основні засоби по об'єктам, якщо вартість однакова.

Якщо підприємство найняло підрядну компанію для удосконалення, реконструкцію чи ремонт основного засобу то акт складається в двох примірниках, яку надає ця організація. В акті вказується яка кількість використаних матеріалів було витрачено та їх ціна, в шапці документа вказує дату закінчення робіт та вказує об'єкт і договір по якому, ці роботи виконувалися, а в кінці ставить печатку та на підписує в лівій сторонці здав. Після всього цього цей акт надходить до бухгалтерії підприємства, де бухгалтерія ставить свій підпис про прийняття та ставить свою печатку та віддає підрядній організації 2-й примірник акта.

Також розглянуто сутність оперативного обліку за допомогою якого організація кожного дня бачить переміщення з того чи іншого складу. Планування та поточне спостереження найбільш підкреслює оперативний облік. Адже він дає нам картину спостереження за ходом розвитку виробництва, показує нам які матеріали були взяті на головному складу, які були списані, які використали для ремонту та які були реалізовані в ході діяльності. Тож можна сказати, що облік включає в себе господарські та виробничі операції, які не мають ніякого відношення до рахунків.

Дані для оперативного та технічного обліку одержують шляхом безпосереднього спостереження фактів господарської, виробничої та фінансової діяльності підприємства, організації, установи.

Кожне підприємство використовує різні конфігурації для роботи, мое підприємство використовує конфігурацію виробництва. Для того, щоб зручно слідкувати за переміщенням потрібно зайти в Операції – Звіти – та обрати Групова обробка документів оперативного обліку.

Розглянуто декілька основних методів при виробництві фермерського господарства до яких відносять виробничий метод, прямолінійний та 100% метод для МШП. Але для того, щоб використати наведені методи необхідно об'єкт ввести в експлуатацію за допомогою видаткового документа по складу з видом операції прийняття основного засобу до обліку.

Досліджено документальне оформлення надходження основних засобів через ВМД. Так як ФГ «Органік Системс» вийшов на світовий ринок то й постачальники обладнання будуть нерезидентами до яких входять такі: CLABER ECOLOGIA Srl, Andritz Fiedler GmbH, CORE TRADING (NETHERLANDS) B.V., Emerson Automation Solutions Final Control Hungary Kft., GEA Process Engineering

A/S, GREIF FLEXIBLES ROMANIA SRL, Voema S.p.A., CFT S.P.A., GEA Brewery Systems GmbH.

У третьому розділі «Аналіз ефективності використання основних засобів Фермерського Господарства «Органік Сітемс» досліджено динаміку та структуру основних засобів. Для аналізу було використано баланс та данні річної бухгалтерської звітності за 2017-2019 рр. ФГ «Органік Сітемс». Горизонтальний і вертикальний аналіз основних засобів наведено в табл. 4 на основі якої можна зробити висновки:

1. Група основних засобів будинки з 2016 року мали тенденцію спаду (зображено на рис. 2)

2. Група ОЗ, а саме споруди мали навпаки тенденцію, вони поступово зростали (рис. 3)

3. Машина та обладнання в порівнянні від 2016 по 2019 рік знизилися до 761,00 тис. грн.

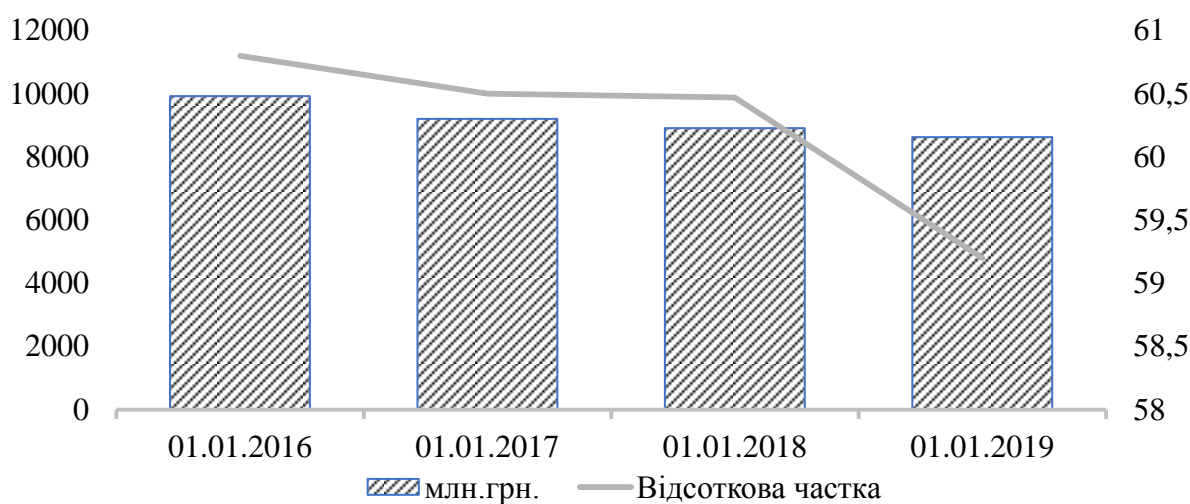

Рис. 2. Динаміка вартості будинків ФГ «Органік Сітемс» 2016-2019рр.

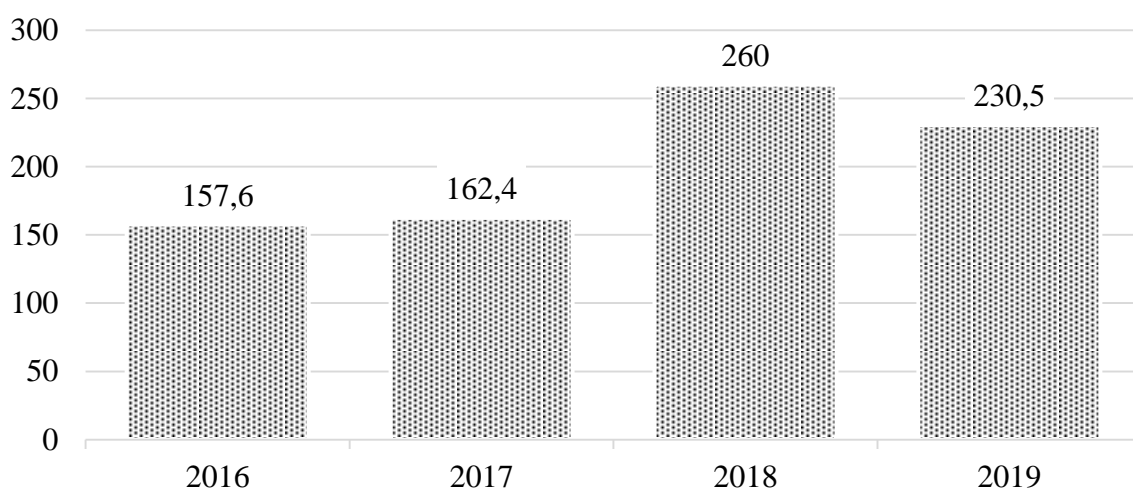

Рис. 3. Динаміка вартості споруд ФГ «Органік Сітемс» 2016-2019рр.

Наступний етап аналізу в роботі - це аналіз руху основних засобів. У табл.5 наведені самі розрахунки та на рис.5 графічне відображення за допомогою, яких

вивчаються показники руху основних фондів - це коефіцієнт надходження, коефіцієнт оновлення, коефіцієнт вибуття та коефіцієнт приросту. Джерелом вихідної інформації для розрахунку показників є бухгалтерська звітність (форма № 5 «Додаток до бухгалтерського балансу»).

Таблиця 5

Структура основних фондів ФГ «Органік Системс» 2016 – 2019 роки

Група основних засобів	01.01.2016	Частка	01.01.2017	Частка	01.01.2018	Частка	01.01.2019	Частка	Відхилення відносно 2017 року		Відхилення відносно 2018 року		Відхилення відносно 2019 року	
	млн.грн.	%		%	млн.грн	%	млн.грн.	%	млн.грн.	%	млн.грн.	%	млн.грн.	%
Будинки	9 920,90	60,80	9 198,40	60,50	8 906,20	60,47	8 620,30	59,28	-722,5	-0,30	-292,20	-0,03	-285,90	-1,19
Споруди	157,60	1,00	162,4	1,10	260,00	1,77	230,5	1,59	4,80	0,10	97,60	0,67	-29,50	-0,18
Машини та обладнання	4 886,30	29,9	4 525,60	29,8	4 200,50	28,52	4 125,3	28,37	-362,10	-0,10	-325,10	-1,28	-75,20	-0,15
Транспортні засоби	202,00	1,21	178,2	1,20	200,60	1,36	198,00	1,36	-23,80	0,00	22,40	0,16	-2,60	0,00
Тощо	1 156,00	7,10	1 137,60	7,40	1 160,00	7,88	1 367,30	9,40	-19,10	0,30	22,40	0,48	207,30	1,53
Всього	16 322,80	100,00	15 202,10	100,00	14 727,30	100,00	14 541,40	100,00	-1120,7	0,00	-474,80	0,00	-185,90	0,00

Аналіз руху основних фондів в 2016-2019 рр.,%

Коефіцієнти	Роки				Відхилення		
	2016	2017	2018	2019	відносно 2017 року	відносно 2018 року	відносно 2019 року
1. Коефіцієнт надходження	0,03	0,22	0,03	0,03	0,19	-0,20	0,01
2. Коефіцієнт оновлення	0,03	0,22	0,00	0,00	0,19	-0,22	0,00
3. Коефіцієнт вибуття ОС	0,09	0,87	0,17	0,14	0,77	-0,70	-0,02
4. Коефіцієнт приросту	-0,06	-0,65	-0,14	-0,11	-0,59	0,51	0,03

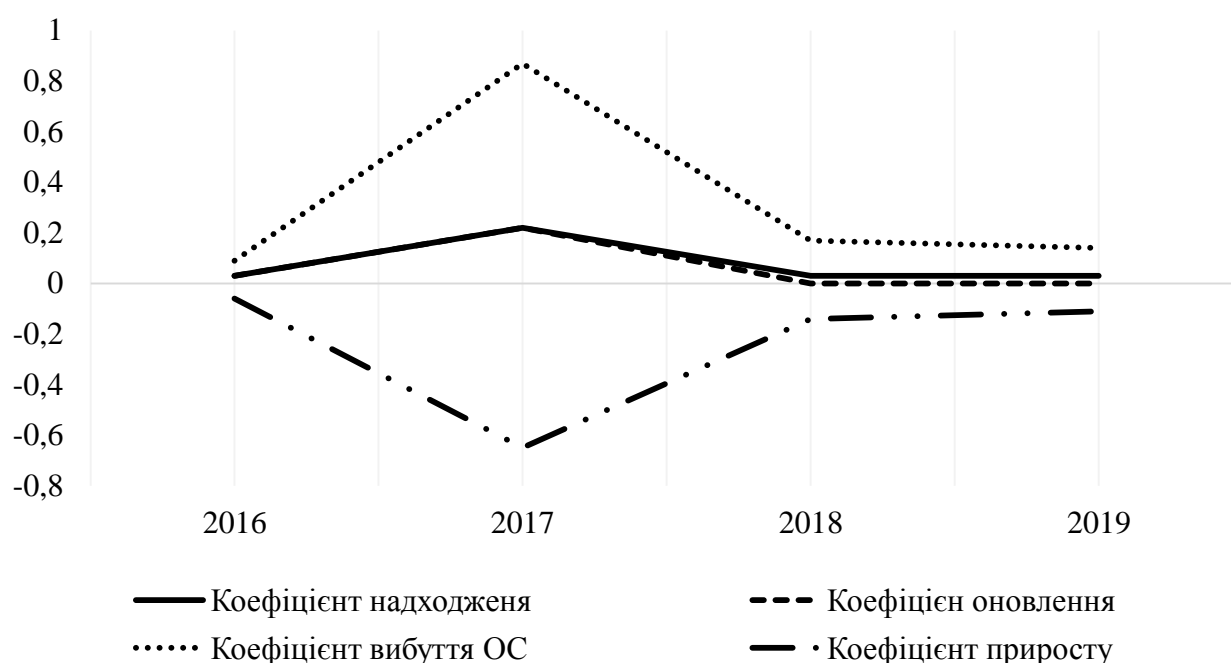

Рис.4. Аналіз руху основних фондів з 2016 р. по 2019 р.

На рис.4. чітко видно наступне:

1. Коефіцієнт надходження характеризує процес загального збільшення вартості засобів без урахування їх вибуття, він становив на початок 2016 р. 0,03 %, потім зріс в 2017 році та в 2019 р. вийшов на показник 2016 року.

2. Коефіцієнт оновлення вказує, що основні засоби підприємства станом на 2019 рік зменшуються в порівнянні з 2016 роком на 0,11 %.

3. Коефіцієнт вибуття основних засобів показує нам те, яка частка на підприємстві вибула з певних причин. На підприємстві даний коефіцієнт склав – 0,02 % в порівнянні з попереднім роком. Якщо порівнювати з 2016 року по 2019 рік то можна сказати, що він зріс на 0,08 %. Також якщо порівнювати даний

коефіцієнт та коефіцієнт оновлення в розрізі відхилень відносно від попереднього року то можемо сказати, що коефіцієнт вибуття має від'ємне значення -0,02 %, а коефіцієнт оновлення навпаки позитивне значення 0,00%. Це свідчить частка основних засобів які оновилися перевищує частку вибулих засобів на підприємстві. Але якщо ми будемо розглядати просто коефіцієнти без відхилень то можна зробити навпаки висновок про те, що частка ОЗ, які оновилися не перевищують частку вибулих засобів на підприємстві.

4. Коефіцієнт приросту коливається від позитивного до негативного значення протягом 4 років.

Щоб отримати більш повну картину стану і використання основних фондів підприємства, необхідно також вивчити їх технічний стан. До показників технічного стану відносять коефіцієнт зносу та коефіцієнт придатності їх розрахунок наведений у табл.7.

Таблиця 7

Показники технічного стану основних засобів

Показник	Роки				Відхилення		
	2016	2017	2018	2019	Відносно 2017 року	Відносно 2018 року	Відносно 2019 року
Коефіцієнт зносу, %	0,94	18,29	1,99	2,25	17,35	-16,31	0,26
Коефіцієнт придатності, %	9,94	9,35	9,86	9,89	-0,58	0,51	0,03

Коефіцієнт зносу нам показує наскільки відсотків профінансовані за рахунок зносу заміна і відновлення основних засобів з 2016 по 2017 рр. становить 18,29 %, він зростає і в 2018 році почав коливатися і вже на кінець року зменшився та становив 2,25%. Тобто за рік коефіцієнт зменшився з 2017 року на $18,29 - 1,99 - 2,25 = 14,05$ %. Для підприємства це є позитивною зміною, адже вона характеризує покращення стану матеріально-технічної бази підприємства. Коефіцієнт придатності протягом 2016 -2019 рр. залишилась майже незмінним.

В цілому, за результатами аналізу структури, технічного стану і руху основних фондів організації за період 2016-2019 рр. Можна сказати, що керівництво підприємства повинна, ще більше збільшити обсяги діяльності, непотрібне обладнання продати чи здати контрагенту по утилізації, також провести політику щодо поліпшення майнового стану.

ВИСНОВКИ

В магістерській роботі було досліджено облік основних засобів на підприємстві, де було з'ясовано, що виробнича та господарська діяльність забезпечена не тільки матеріальними, трудовими, фінансовими ресурсами, а й ще основними виробничими фондами. Виходячи з цього, можна зробити висновки за допомогою поставленої мети на початку роботи:

1. Розглянуто сутність основних засобів, адже в виробничому процесі основні засоби займають найважливіше місце та їх класифікацію. Вони

утворюють не тільки виробничу, а й технічну базу та визначають для підприємства виробничу потужність підприємства. Всі організації в своїй діяльності використовують єдину типову класифікацію основних засобів, які групуються за певними ознаками такі, як: за галузевою, за призначенням, за видам, по приналежності, за використанням.

Завдяки групуванню основних засобів ми можемо отримати дані про їх вартість у кожній галузі за галузевою ознакою (промисловість, сільське господарство, транспорт і ін).

Невиробничі та виробничі основні засоби організації визначаються за призначенням. До виробничих належать основні засоби з основною діяльністю та основні засоби інших галузей.

За видами основні кошти організацій поділяються на такі групи: будівлі, споруди, робочі та силові машини і обладнання, вимірвальні і регулюючі прилади та пристрої, обчислювальна техніка, транспортні засоби, інструмент (виробничий і господарський інвентар робочий, продуктивний), племінну худобу, багаторічні насадження, внутрішньогосподарські дороги та ін.

2. Досліджено та наведено, як інформація про ведення обліку і стан основних засобів була отримана в конкретній організації. У даній дипломній роботі також розглядається підприємство ФГ «Органік Системс», які первинні документі використовує для свого обліку і відповідно до проведених досліджень можна зробити наступні висновки.

Фермерське Господарство «Органік Системс» для обліку основних засобів використовує певні форми первинних документів, до них належать всі акти в яких основні засоби передаються, наприклад, в оренду (це акт прийому-передачі основних засобів), списуються з балансу підприємства (це акт на списання основних засобів), також відносять транспортні засоби, які вже не працюють або потребують ліквідації (це акт на списання транспортних засобів). Також, щоб мати достовірну та правдиву інформацію про стан основних засобів проводиться інвентаризація в ході якої встановлюється недостача чи надлишок, який показується в інвентарній карточці обліку основних засобів.

Також підприємство компанія має право власності, тому бухгалтерський облік, щодо наявності і руху основних засобів ведеться на активному рахунку 01 «Основні засоби» за, яким основні засоби відображаються за первісною вартістю.

Говорячи про вартість різних об'єктів, обладнань, засобів пересування (мається на увазі транспортні засоби), будівель відображається в обліку на рахунку «Вкладення у необоротні активи». Саме цей рахунок використовують для відображення всіх затрат які безпосередньо пов'язані з придбанням і введенням в експлуатацію об'єктів основних засобів.

3. Досліджено та проаналізовано методи амортизації та як відбувається процес переоцінки. Отже, амортизаційні нарахування, щодо відрахувань по об'єктах основних засобів протягом року проводиться щомісяця незалежно від застосовуваного способу нарахування. Також щомісяця заповнюється документ розрахунок перерозподілу інших витрат, де заповнюється база та отримувачі бази

в даному випадку база це основні засоби. Говорячи про амортизацію необхідно пам'ятати про те, щоб розрахувати амортизацію потрібно знати методи, а їх всього в ФГ «Органік Системс» три: прямолінійний, виробничий, 100%.

На період відновлення об'єктів основних засобів нарахування амортизаційних відрахувань призупиняється. Зупинка на оновлення повинна не перевищувати 12 місяців, а також за рішенням керівника організації в разі знаходження їх на реконструкції, модернізації і на консервації з тривалістю більше трьох місяців.

Існує також переоцінка основних засобів в ФГ «Органік Системс» проводиться документом переоцінки, який містить у своїй структурі рахунок обліку, основний засіб та його інвентарний номер (так як у мене фермерське господарство то порядковий номер починається з ФС), податкове значення та податкова група основних засобів, заповнюється також нова остаточна вартість та стара, строк експлуатації, накопичувальна амортизація та первісна вартість, спосіб нарахування. Якщо велика кількість основних засобів то заповнення самих основних засобів здійснюється натиском кнопки заповнення, якщо ж не вдається методом підбору з номенклатурної групи.

4. Проаналізовано структуру та динаміку основних фондів, які показали, що група основних засобів будинки мали тенденцію спаду в 2016 році їх частка становила 60,80% та на протязі років поступово їх частка знижувалась і в 2019 році становила 59,28% (це на 1, 58% менше від 2016 року). Споруди мали навпаки тенденцію, вони поступово зростали масова частка на початку 2016 року становила 1%, а в 2019 досягла рівня 1,59 % (зросла на 0,59%). Машини та обладнання в порівнянні від 2016 по 2019 рік знизилися до 761,00 тис. грн в відсотковому відношенні 1,53 %. Транспортні засоби навпаки, зріс на 0,15%

Аналіз руху основних засобів показав, що ситуація в 2019 р змінилася в порівнянні з 2016 р. У 2016 р рух основних засобів в ФГ «Органік Системс» було менш активним, ніж у 2019 р. Це підтверджується значеннями коефіцієнтів вибуття і надходження.

Коефіцієнт вибуття в 2016 році становив – 0,09%, а в 2019 – 0,14%, коефіцієнт надходження залишався без змін.

Значення коефіцієнтів приросту негативні, що говорить про переважання вибуття основних засобів над їх надходженням, досяг максимального значення в 2017 р. та становив -0,65%.

5. Зроблено аналіз технічного стану основних фондів на ФГ «Органік Системс», який показав, що основні фонди підприємства знаходяться в задовільному технічному стані на початок 2016 р коефіцієнт зносу становив лише 0,94, а коефіцієнт придатності, відповідно, 9,94%. До кінця 2016 року ситуація погіршилася - відбулося збільшення коефіцієнта зносу і в 2019 він становив 2,25 та 9,89, а коефіцієнт придатності, навпаки, зменшився на 0,05%. Тому можна сказати, що ситуація частково погіршилась про це свідчать показники фондоддачі, фондоозброєності та фондомісткості.

Отже, аналіз показників ефективності використання основних фондів показав, що загалом ситуація має, як і позитивні, так і негативні показники. Відбулося значне підвищення ефективності використання основних фондів підприємства, що виражається в зростанні показника фондівддачі, мається на увазі різке зниження та зростання протягом 2019 року до 42 % і показника фондомісткості, який залишається однаковим. Однак через зниження прибутку рентабельність основних засобів знизилася.

6. Розглянуто шляхи удосконалення роботи основних засобів та які фактори впливають на роботу на даному підприємстві. Шляхом удосконалення технологічних процесів підвищується використання основних фондів, також впливає на покращення вибір сировини, а саме підготовка до виробництва відповідно до тієї чи іншої технології та якості продукції, яка йде на випуск. Третя причина підвищення безперервного та потокового виробництва на базі оптимальної концентрації виробництва однорідної продукції. Для того, щоб основні засоби були в порядку потрібні кадри, тобто ті люди, які будуть відповідати за даний об'єкт, які зможуть відновити обладнання при поломці чи псуванні. Підтримуючи основні засоби в робочому режимі робітники тим сам допомагають підприємству збільшити обсяг виробництва для подальшої реалізації, внаслідок чого підприємство отримає прибуток.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

1. Тюпало Г.В. Порівняльна характеристика обліку ведення основних засобів по П(С)БО 7 ТА МСБО 16 // Студентські наукові студії: Молодіжний науковий журнал. – Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили (подано до друку)

АНОТАЦІЯ

Тюпало Г.В. Організаційно-методичне забезпечення обліку та аналізу основних засобів підприємства. – Рукопис.

Магістерська робота на здобуття ступеня вищої освіти магістр за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» – Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв, 2020.

Магістерську роботу присвячено вивченню теоретичних, організаційних та практичних основ обліку, методиці та аналізу основних засобів підприємства.

У результаті дослідження запропоновано удосконалити ефективне забезпечення виробництва за рахунок повного використання внутрішньогосподарських резервів. Для того, щоб досягти поставленого завдання потрібно раціонально використовувати основні фонди. Адже збільшення обсягів виробництва досягається за рахунок контрагентів (мається на увазі сезона робота, а саме поставка сировини для роботи), введення в дію основних фондів, поліпшення використання діючих основних фондів. Розглянуто шляхи збільшення за рахунок нового будівництва, реконструкції, які зумовлюють приріст основних фондів підприємства та зумовлюють розширення діючого

підприємства. Саме ці складові являються основними джерелами для збільшення основних фондів підприємства та одночасно дозволяє краще використовувати наявний виробничий апарат. Розглянуто шляхи покращення за рахунок діючих основних фондів підприємства, в тому числі знову введених в експлуатацію.

Ключові слова: *основні засоби, виробництво, реконструкція, внутрішньогосподарські резерви..*

ABSTRACT

Tiupalo H.V. Organizational and methodological support of enterprise accounting and analysis of fixed assets. – Manuscript.

Master's thesis for the degree of Master of Higher Education specialty 071 Accounting and Taxation - Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, 2020.

The master's thesis is devoted to the study of theoretical and practical bases of accounting, control and analysis of accounts receivable of airlines, as well as the development of ways of improvement.

As a result of the research, it is proposed to improve the effective provision of production through the full utilization of domestic reserves. In order to achieve this task, it is necessary to use the fixed assets rationally. After all, the increase in production is achieved at the expense of counterparties (meaning season work, namely the supply of raw materials for work), the introduction of fixed assets, improving the use of existing fixed assets. The ways of increase due to new construction, reconstruction, which cause an increase in fixed assets of the enterprise and cause expansion of the existing enterprise, are considered. These components are the main sources for increasing the fixed assets of the enterprise and at the same time allows to make better use of the existing production apparatus. The ways of improvement at the expense of the existing fixed assets of the enterprise, including the newly commissioned ones, are considered.

Keywords: fixed assets, production, reconstruction, domestic reserves.